



JATKUVAN OPPIMISEN SEURANTARYHMÄN KOKOUS

Aika Perjantai 18.2.2022 klo 12.00–14.00

Paikka Microsoft Teams -kokous

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Tiina Polo avasi kokouksen klo 14.00.

Puheenjohtaja muistutti seurantaryhmän toimikauden kestävän kevääseen 2023.

Uudet jäsenyydet:

Anniina Sippola, Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry

Hannele Savioja, Opetushallitus

Jäsenten sijaiset kokouksessa:

Anna Kukka (Sanja Mursun sijaisena, KT Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat)

Mikko Laakkonen (Kirsi Rasinahon sijaisena, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry)

2 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3 Edellisen kokouksen muistio ([liite 1](#))

Puheenjohtaja kävi lyhyesti läpi edellisen 23.11.2021 kokouksen muistion ja se hyväksyttiin.

Ryhmän puheenjohtajalle ja sihteeille voi lähettää muistioihin liittyvät korjaus- tai täydennystoiveet.

4 Ajankohtaista ([liite 2](#))

Puheenjohtaja Tiina Polo ja varapuheenjohtaja Teija Felt avasivat hallituksen julkista taloutta vahvistavia työllisyystoimia (110me; hallituksen kannanotto työllisyystoimista 11.2.2022), jotka liittyvät erityisesti jatkuvaan oppimiseen (dia 2).

Erytisasiantuntija Saara Ikkela (OKM) esitteli seurantaryhmän ja parlamentaarisen ryhmän kevään kokousten aikatauluja ja tulevaa ohjelmaa. (Ks. diat 3–5).

Keskustelu: Tiedusteltiin milloin Suomen kantaa koskevat asiakirjat ovat jaettavissa (EU-aloitteet henkilökohtaisista oppimistileistä ja pienistä osaamiskokonaisuuksista). Saara Ikkela toimitti asiakirjat seurantaryhmälle sähköpostilla 3.3.2022.

5 Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus, tilannekatsaus ([liite 3](#))

Erytisasiantuntija Mikko Mähönen Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta (Jotpa) esitteli käynnistyneen organisaation suunnitelmia. Mikko Mähönen toi esille alustuksen yhteydessä, että kyseessä ovat Jotpan laatimat suunnitelmaluonnokset ja maaliskuussa valmistuvan selvityksen dispositioluonnos. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvoston kokouksen jälkeen (viikolla 9), suunnitelmat tarkentuvat, ja Jotpa saa linjauksia toiminnalleen, kun neuvosto tekee painopisteitä koskevat päätökset.

Esityksen käytiin läpi jatkuvan oppimisen Suomen järjestelmän haasteita, Jotpan tehtäviä ja toiminnan eri osa-alueiden aikatauluja, vastuuhenkilöitä ja rahoitusosuudet vuosille 2022–2024. Työmarkkinoiden osaamiskapeikoista julkaistaan maaliskuun aikana taustaselvitys (laatijana Samuli Leveälähti). Lopuksi seurantaryhmälle esiteltiin Jotpan osaamispalveluiden painopisteitä ja alustavia teemoja.

Keskustelu:

Tiedusteltiin ovatko Jotpan avaamat rahoitushaut ajateltu täsmähauiksi esimerkiksi tiettyyn tutkintoon, vai onko tiedossa laajempi kattaus. Mahdollistaako Jotpan myöntämä rahoitus tukinnoisia pienempien kokonaisuuksien rahoittamista?

Alustusta kommentoitiin seuraavasti: painopisteitä koskevia päätöksiä ei ole vielä tehty Jatkuva oppimisen ja työllisyyden neuvostossa, ja siten linjaavat keskustelut ovat tässä vaiheessa käymättä. Jatkuvan oppimisen tarpeet ovat hyvin erilaisia eri toimialoilla. Mikä on Jotpan rooli tässä kokonaisuudessa ja toimijana? Miten Jotpan tulevat palvelut asemoituvat nykyiseen palveluntarjontaan? Nyt on tarve nopeille johtopäätöksille ja aukkopaiikkojen tunnistamiselle. Olemassa oleva tarjonta tulee huomioida, ja julkisen toimijan asettua sille soveltuvaan rooliin. Näiltä osin keskustelua vielä tarvitaan.

Myös toisessa puheenvuorossa tuotiin esille neuvoston asema, sillä se vastaa Jotpan strategisesta ohjauksesta. Jotpan tulee löytää oma paikkansa jatkuvan oppimisen kentällä ja kokonaisuudessa. Asetelma vaatii aluksi palvelukeskukselta tasapainoilua, ja siten käytännön toimien kovin nopea käynnistäminen ei sekään ole mahdollista.

Esille tuotiin Jotpan vuoropuhelun ja konkreettisen yhteistyön tärkeys ELY:jen kanssa niin toimintatavoissa kuin hankinnoissakin. Keskeistä on huomioida ELY:jen, yritysten ja TE-toimistojen näkemykset.

Keskustelussa tuotiin esille myös maakuntien kanssa käytävät aluekehitysneuvottelut ja ELY:issa olevat jatkuvan oppimisen koordinaattorit. Keskeistä suhteessa Jotpaan on aluetasoinen yhteistyö. Alueille on keskeistä osaavan työvoiman saatavuus ja toisaalta alueiden tarjoamat koulutuspalvelut. Näihin kokonaisuuksiin tulisi saada kytkentä yhdessä Jotpan kanssa.

Kommenteissa korostettiin palveluekosysteemin rakentamisen ja menetelmien kehittämisen tärkeyttä. Uusien menetelmien jakaminen ja niiden skaalautuvuus on keskeistä. Kun palveluita kehitetään ekosysteemissä, saadaan aikaan vaikuttavia tuloksia.

Muistutettiin myös työvoiman ulkopuolisista henkilöistä, joilla on osaamisvajeita ja heikot työelämätaidot. Tarvitaan toimia, jotka lähentävät näitä henkilöitä kohti työelämää.

Keskustelussa tuotiin esille myös se näkökulma, että TE-palvelut ovat siirtymässä kunnille.

Miten Jotpan yhteistyön on tarkoitus rakentua kuntien ja niiden palveluiden kanssa? Esitettiin toive keskustelun käynnistämiseen Jotpan ja kuntien välillä (vrt. kuntakokeiluverkostot).

6 Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien kehittäminen koulutusjärjestelmässä ([liite 4](#))

OKM:n asiantuntijat esittelivät jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien kehittämistä koulutusjärjestelmässä. Saara Ikkela taustoitti asiaa ja kävi läpi korkeakoulujen sekä oppilaitosten nykyistä työikäisille tarjottua koulutustarjontaa, osaamisen kehittämismahdollisuuksia oppijalle ja työantajalle, koulutuksen rahoituksen nykytilan kohdentumisesta, ja näkökulmia työikäisen joustavan oppijan polusta (diat 2–9).

Tiina Polo esitteli niitä muutoksia, joita tavoitteiden saavuttaminen edellyttää (diat 12–13).

Kysymyksiin vastatessaan Tiina Polo toi esille sen, että rahoitusjärjestelmän uudistamiseen ja yksinkertaistamiseen on esitetyt vaatimuksia ja tästä syystä uudistamiseen on ryhdytty.

Toisaalta oppivelvollisuuden laajentamisen tuki on hallituskauden yksi tärkeä tavoite.

Opetusneuvos Päivi Bosquet esitteli muun muassa korkeakoulujen kestävä kasvun ohjelmaa, jatkuvan oppimisen tarjonnan vahvistamista korkeakouluissa ja yhteistyön parantamista korkeakoulujen välillä (kesken opintojen siirtyvät). Lisäksi hän avasi pienten osaamiskokonaisuuksien standardointityön etenemistä EU-tasoisesti todistukseksi. Esillä olivat myös digitaalisuuden hyödyntämiseen liittyvät toimet ja ohjautumisen työvälineiden kehittäminen (esim. Digivisio 2030-hanke ja JOD). (Ks. diat 16–20.)

Opetusneuvos Annika Bussman kertoi vapaaseen sivistystyöhön liittyvästä kehittämistyöstä (esim. osaamismerkkijärjestelmä).

Keskustelu

Keskustelussa kommentoitiin, että käynnissä on paljon koulutusjärjestelmän muutoksia, jotka näkyvät työelämään. Olisi tarvetta aikalisälle. Tulisi tarkastella kokonaisuutta. Nyt on käynnistynyt toisen asteen uudistushanke. Toisaalta on ollut ammatillisen koulutuksen reformin linjaukset, joita rahoitusrakenne rikkoo. Kommentoinnissa toivottiin sisältöalueiden vahvistamista.

Kommentoitiin myös sitä, että hallituksen pyrkimyksenä on uudistaa koulutusjärjestelmää tilanteesta riippumatta. Puheenvuorossa kysyttiin hallituksen esityksestä rahoituksen eriyttämisestä ja siitä, miksi isosta muutospöytäkirjasta on joitakin osa-alueita viety kiireellisenä eteenpäin.

Keskustelussa tuotiin esille se, että osalle aiotuista muutoksista on sovittu rahoitusta, mutta osalle kehittämislinjauksista tarvitaan lisämäärärahaa. Julkisen talouden suunnitelmavaihe on käynnissä.

OKM:n alustuksia kommentoitiin myös siten, että asiat ovat ratkaistavissa hyvillä perusteluilla ja ratkaisuilla. Vaarana on siiloutuminen, ja nyt siilot tulisi koota yhteen ja avata sitä, mitkä toimet liittyvät mihinkin kokonaisuuteen. Tarvitaan toimenpidekokonaisuuksia, ja niitä tulisi viedä perustellusti eteenpäin.

7 Seurantaryhmän ehdotuksia sidosryhmätilaisuuden esimerkeiksi (ennakkotehtävä, [liite 5](#))

Sidosryhmätilaisuudessa 30.3.2022 esitellään muutamia jatkuvan oppimisen käytännön esimerkkejä alueilta. Käytännön esimerkit voivat liittyä alueelliseen yhteistyöhön, koulutustarjonnan uudistamiseen, toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen, työssä tapahtuvan oppimisen edistämiseen tai muihin jatkuvan oppimisen uudistuksen linjauksiin. Kokoukseen jäseniltä oli pyydetty ehdotuksia 30.3. tilaisuudessa esiteltävistä hankkeista.

Maire Mäki (Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto) kertoi Koulutuskuntayhtymä OSAO:n jatkuvan oppimisen esiselvityksestä ja hankkeesta, jota on tehty Oulun innovaatioallianssin toimeksiantona. Toimijoina hankkeessa ovat olleet muun muassa ELY, yrittäjät ja Oulun kauppakamari.

Björn Wallén (Vapaa Sivistystyö ry) esitteli Opintokeskus Siviksen hankkeita. Siviksessä on toteutettu esimerkiksi osaamismerkkien kehittämishanke. <https://www.ok-sivis.fi/hankkeet.html>

Kokousaineistoon oli saatu myös muutamia hanke-esimerkkejä ELY:istä.

8 Muut asiat

Puheenjohtaja Tiina Polo kertoi, että kesän 2022 loppuun asti seurantaryhmää vetää varapuheenjohtaja Teija Felt (TEM). Tiina Polo työskentelee tuon ajan EU:n komissiossa.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14.00.

Kokouksessa läsnä olleet:

Polo Tiina, Opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
Felt Teija, Työ- ja elinkeinoministeriö, varapuheenjohtaja
Ikkela Saara, Opetus- ja kulttuuriministeriö, sihteeri
Savioja Hannele, Opetushallitus, sihteeri

Aro Susanna, Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK
Bosquet Päivi, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Bussman Annika, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Engelholm Maj-Len, Opetushallitus
Hannula Mirja, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Hassinen Teemu, Sivistystyönantajat
Holsti Emma, Suomen Opiskelija-Allianssi Osku ry
Kallio-Savela Maarit, Suomen kuntaliitto ry
Karvonen Marja, Satakunnan ELY-keskus
Kukka Anna (Sanja Mursun sijaisena, KT Kuntatyönantajat)
Laakkonen Mikko, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (Kirsi Rasinahon sijaisena)
Lamppu Veli-Matti, Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Malinen Pentti, Kainuun liitto
Mäki Maire, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Nieminen Minna, Työ- ja elinkeinoministeriö
Rehunen Joni, Sosiaali- ja terveysministeriö
Rättyä Heidi, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Salmi Merja, Valtiovarainministeriö
Seitsalo Samu, Opetushallitus
Sippola Anniina, Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Sojonen Elina, Akava ry
Suomala Petri, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry
Toivanen Aliisa, Suomen Lukiolaisten liitto
Torsell Agneta, Suomen Rehtorit ry
Tujula Matti, Suomen Ammattiin Opiskelevien liitto SAKKI ry
Wallén Björn, Vapaa Sivistystyö ry
Vartiainen Marja, Suomen Yrittäjät ry
Virtanen Markku, Työ- ja elinkeinoministeriö

Asiantuntija:

erityisasiantuntija Mikko Mähönen, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)

Poissa:

Hallia Antti, Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Heinonen Ville, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Hyvönen Ilmari, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Korhonen-Yrjänheikki Kati, KEVA
Lehto Jaana, Elinkeinoelämän oppilaitokset ELO ry
Lerssi Risto, Valtiovarainministeriö/Valtion työmarkkinalaitos
Lindholm Linda, Oikeusministeriö
Ljungqvist Vivian, Finlands Svenska Skolungdomförbund FSS
Manninen Tuovi, Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Ida Mielityinen, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
Mursu Sanja, KT Kuntatyöntajat (Anna Kukka sijaisena)
Mäenpää Iiris, Saamelaiskäräjät
Mähönen Mikko, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
Nousiainen Riina, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Piepponen Anna-Kaarina, Kirkkohallitus, Kirkon työmarkkinalaitos
Rasinaho Kirsi, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (Mikko Laakkonen sijaisena)
Suomala Petri, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry
Tuovinen Juha, Sisäministeriö